

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

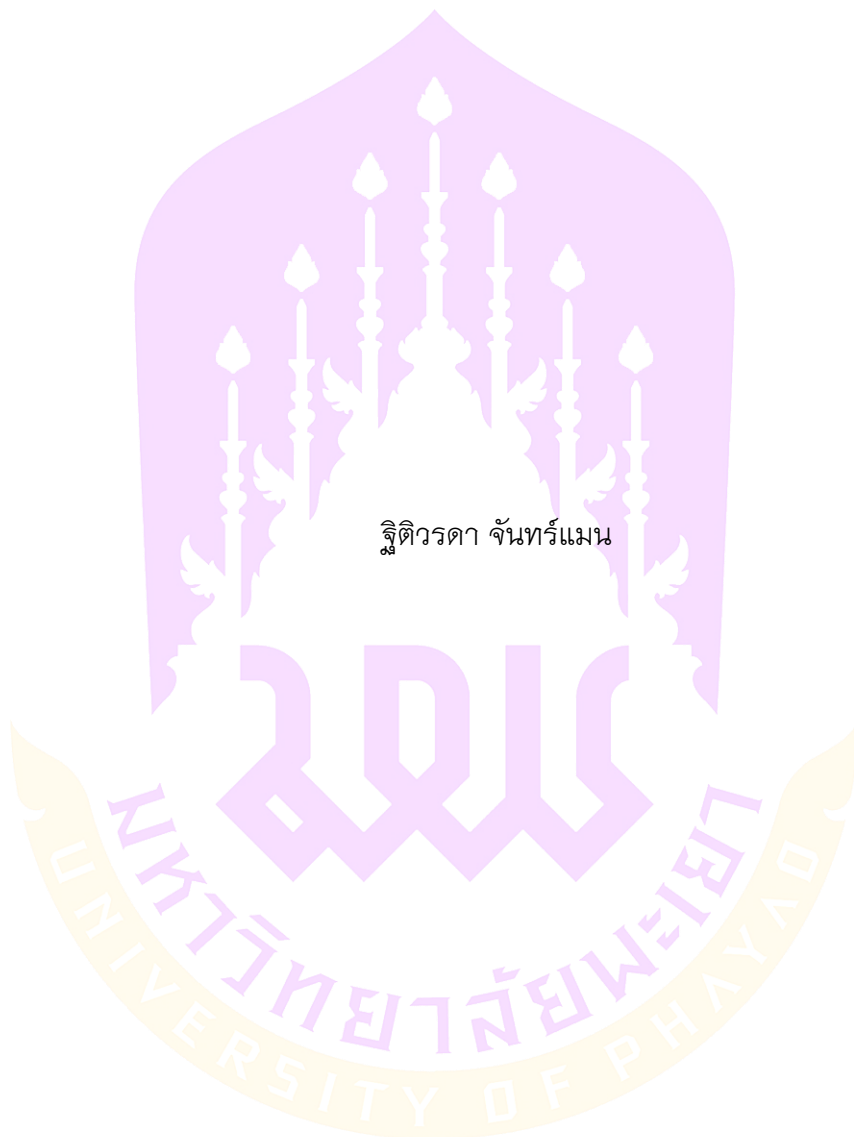
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กันยายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กันยายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

EDUCATION MANAGEMENT OF DISTANCE LEARNING TELEVISION OF SMALL- SIZE
SCHOOLS UNDER LAMPANG PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 3

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

September 2021

Copyright 2021 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ของ จิตรีสรดา จันทร์แมน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุชา กอนพ่วง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ฐิติวรดา จันทร์แมน, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2564
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ:	การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 170 คน โดยการเปิดตารางของเครจซ์และเมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมาก 2) จากผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Title: EDUCATION MANAGEMENT OF DISTANCE LEARNING TELEVISION OF SMALL- SIZE SCHOOLS UNDER LAMPANG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 3

Author: Titiworrada Junman, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2021

Advisor: Assistant Professor Dr. Sunthon Khlal um

Keywords: Education Management of Distance Learning Television

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the Education Management of Distance Learning Television of Small-Size Schools under Lampang Primary Education Service Area Office 3. 2) to compare Education Management of Distance Learning Television of Small-Size Schools under Lampang Primary Education Service Area Office 3. by educational background and working experience. The samples were 170 including the school administrators and teachers by Simple random sampling of Krejcie and Morgan. The tools used in this research are 5 level of questionnaire. The index of conformance is 1.00, and the confidence is 0.86. Data were analyzed through statistics including percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance. The results of the study were as follows 1) The overall average level of the Education Management of Distance Learning Television of Small-Size Schools under Lampang Primary Education Service Area Office 3 was in a high level. The first mean score was provide learning and teaching equipment for the distance learning television at a high level, followed by organize of the school environment and classrooms conducive for the distance learning television at a high level, an internal supervision at a high level, support the distance learning television at a high level, impose a policy and implementation of distance education at a high level and develop teachers and staff skills about distance learning television at a high level. 2) From the result of the comparison by educational background in the Education Management of Distance Learning Television of Small-Size Schools under Lampang Primary Education Service Area Office 3, there were 4 aspects had a statistically significant difference at 0.05 level. 3) From the result of the comparison by working experience in the Education Management of Distance Learning Television of Small-Size Schools under Lampang Primary Education Service Area Office 3, there were 4 aspects had a statistically significant difference at 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา อาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา นายถาวร เกษณา ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้คอนวิทยา จังหวัดลำปาง และ นายจักรวาล เขียวดีเจริญกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งคาวิทยา จังหวัดลำปาง ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทุกสถานศึกษา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และอนุญาตให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถาม และได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดส่งคืนให้ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนการเรียนรู้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษามีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้ศึกษา ตลอดจากผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษา จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ฐิติวรดา จันท์แมน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.....	10
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
สรุปกรอบแนวคิด	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 5 บทสรุป.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผลการวิจัย.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	96
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC).....	103
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	116
ประวัติผู้วิจัย.....	118

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	57
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	58
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม	59
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	60
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ.....	61
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	63

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศภายใน.....	64
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา	65
ตาราง 10 เปรียบเทียบ ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	69
ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	71
ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	73
ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	73
ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	74

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 75

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ..... 76

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย47

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชทานพระบรมราชนุญาตให้จัดตั้งสถานีส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม โดยให้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นแม่ข่ายถ่ายทอดสัญญาณไปสู่สถานศึกษาทั่วประเทศ เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบทให้ใกล้เคียงกัน ปัจจุบันโรงเรียนไกลกังวลเป็นต้นแบบที่ทรงประสิทธิภาพ และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่ใช้เทคโนโลยีถ่ายทอดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนองค์ความรู้ควบคู่คุณธรรมไปยังผู้เรียน สนองพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักช่วยเหลือตนเองและยึดหลักแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก้ปัญหาการขาดแคลนครู และยกระดับความเสมอภาคของผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน โดยการใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสาร โทรคมนาคมเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาส เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, 2558) อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยบัญญัติไว้ในหมวด 9 ตามมาตรา 63 เพื่อประโยชน์การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย รัฐต้องจัดค้ำประกันและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาซึ่งเป็นการสื่อสารในรูปแบบการสื่อสารและตามมาตรา 64 และมาตรา 66 รัฐต้องสนับสนุนในการพัฒนาทางวิชาการแบบเรียน ตำรา หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียนได้การพัฒนาขีดความสามารถการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะเต็มศักยภาพ (อติพร เกิดเรือง, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการปฏิรูป เพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนางานภายใต้กรอบการปฏิรูปใน 6 ด้าน ประกอบด้วย การปฏิรูปครู การเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษา การปฏิรูปการบริหารจัดการ การผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันการปฏิรูปการเรียนรู้และการปรับระบบ ICT เพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

การบริหารและการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนั้นผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ การจัดองค์กร การบริหารและการจัดการการศึกษา การบริหารและการจัดการทรัพยากร การควบคุม ติดตามและประเมินผล นอกจากการบริหารจัดการของผู้บริหาร แล้วในส่วนของครูผู้สอนที่จะต้องนำลงสู่การปฏิบัตินั้นมีแนวคิดสำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม คือ การประเมินความต้องการ การพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ การดำเนินการเรียนการสอนการจัดบริการสนับสนุนผู้เรียนและการประเมินผล (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2558) ทั้งนี้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียนที่มุ่งสำหรับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด ซึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (Distance Learning) ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ถึงห้องเรียนอย่างแท้จริง จำเป็นต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ประยุกต์ใช้จนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบและลดความเหลื่อมล้ำ ในทุกพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จากการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาลำปางเขต 3 มีจำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดจำนวน 55 แห่ง ที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน DLTV ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3, 2562) กอรปกับในปีพุทธศักราช 2562 เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เลื่อนการเปิดภาคเรียน ช่วงปิดภาคเรียนนั้น การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีบทบาทอย่างมากเพราะทุกโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการศึกษทางไกลผ่านดาวเทียมและปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากต้องใช้วิธีหมุนเวียนวันเรียนในแต่ละชั้นเรียน เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลภายในห้องเรียน ลดจำนวนนักเรียนในห้องเรียนให้น้อยลง ให้นักเรียนเรียนทางไกล (On Air) ผ่าน DLTV และเรียนออนไลน์ (Online) ในวันที่ไม่มีเรียนที่โรงเรียน จึงทำให้เห็นว่าการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในปัจจุบันยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาของไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ได้กำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ไว้ดังนี้ ด้านที่ 1 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม คือ มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน โทรทัศน์ทุกเครื่องมีภาพคมชัด ระบบเสียงชัดเจน การจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน และอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) คือ ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) คือ มีผู้รับผิดชอบดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท มอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสมและมีแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สู่การปฏิบัติ คือ สร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่างชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้อง พร้อมปฏิบัติได้จริง จัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน

โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นำข้อมูลผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป ด้านที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) คือ มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน คือ กำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม กำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้ มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยเป็นผู้หนึ่งที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงสนใจศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับใด

2. การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน
2. การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยจำแนกตามระดับประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 55 สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 55 คน และครูผู้สอน จำนวน 240 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 295 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) เทียบขนาดของประชากรที่ 300 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 170 คน จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 55 คนและครูผู้สอน จำนวน 115 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษา ดังนี้ (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมใน พระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.)

ด้านที่ 1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ

ด้านที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ระดับการศึกษา

- (1) ปริญญาตรี
- (2) ปริญญาโท

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

- (1) ต่ำกว่า 5 ปี
- (2) 5-10 ปี
- (3) มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การ

ปฏิบัติ, ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการนิเทศภายใน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาขนาดเล็ก ที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 55 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นโดย ผู้เรียนไม่ จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียนปกติ การนำบทเรียนไปสู่ผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีมากกว่าที่จะใช้เทคโนโลยีนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน เป็นการเรียนการสอนแบบไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อต่าง ๆ ที่เรียกว่าสื่อประสม ได้แก่ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อทางวิทยุ สื่อทางโทรทัศน์ และสื่อโสตทัศน์อุปกรณ์ประเภทอื่น รวมไปถึงสื่อบุคคลช่วยในการจัดการเรียนการสอน

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามมาตรฐานการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามที่มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขึ้น มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดให้มีโทรทัศน์จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน โทรทัศน์ทุกเครื่องมีภาพคมชัด ระบบเสียงชัดเจน การจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของผู้เรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน และอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย

ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดการ โดยทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การมีผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ มีแนวทางการแก้ปัญหา

ในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท มอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสมและมีแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ หมายถึง การสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่างชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ เป้าหมาย อย่างสอดคล้อง พร้อมปฏิบัติได้จริง จัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ประเมิน และรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปี ต่อไป

ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยการศึกษาละ 1 ครั้ง มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล

ด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วมกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้ มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็น

รายบุคคล ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ใน ปรับปรุงการดำเนินงาน การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 1.1 ความหมายของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 1.2 รูปแบบจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 1.3 แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
2. การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา
 - 2.2 การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ
 - 2.3 เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.4 ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.5 รูปแบบของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สรุปกรอบแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ความหมายของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ระบบการศึกษาทางไกล เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบการศึกษาปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารรวมถึงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นการลดช่องว่างและเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้มากมายหลายท่าน ทั้งการศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศจึงขอนำคำนิยามที่นักการศึกษาบางท่านได้ให้ไว้มานำเสนอให้เห็นความหมาย ดังนี้

ศิริกานต์ จันทศิริ (ศิริกานต์ จันทศิริ, 2559) การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรงเป็นส่วนใหญ่แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่ออาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง

วีดิทัศน์ และสื่อคอมพิวเตอร์ทุกประเภท เมื่อการศึกษาทางไกล หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาได้จัดทำเพื่อให้ผู้เรียนซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียนหรือไม่สามารถจะเข้าเรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนตามปกติได้ผู้เรียนและผู้สอนมีการพบปะกันน้อยครั้ง ซึ่งจะมีการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับทรัพยากรที่กำหนดให้มีระบบการจัดส่งสื่อการสอน และมีการวางแผนการดำเนินการรูปแบบของทรัพยากรประกอบด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มได้ ระบบการสอนทางไกลนั้นมีการเรียกที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่การสอนทางไกลการเรียนทางไกลการศึกษาทางไกล ซึ่งความหมายเป็นไปในทางเดียวกันคือระบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอย่างไกลกันอยู่ต่างเวลาหรือต่างสถานที่กันแต่มีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการใช้สื่อเสริมประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ใช้ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างเช่น การศึกษาแบบออนไลน์ (E-learning) หมายถึง การศึกษาการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนจะถูกส่งผ่านไปยังผู้เรียนผ่าน Web browser ที่ผู้เรียนสามารถค้นหา (Search) ได้ตามที่ต้องการ

เคนว้ฒน์ ฤทธิธณ (เคนว้ฒน์ ฤทธิธณ, 2559) กล่าวว่า การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมนุษย์ในยุคความเจริญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอำนาจเชื่อมโยงข่าวสารสาระความรู้อย่างอย่างหลากหลายกว้างขวาง ครอบคลุมได้ทุกพื้นที่ของโลก ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลาไม่มีขีดจำกัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

วิวรรธน์ วรรณศิริ (วิวรรธน์ วรรณศิริ, 2558) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมว่า เป็นวิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรง เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่น ๆ

สรุปได้ว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นโดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียนปกติ การนำบทเรียนไปสู่ผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีมากกว่าที่จะใช้เทคนิคนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เป็นการเรียนการสอนแบบไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อต่าง ๆ ที่เรียกว่าสื่อประสม ได้แก่ สื่อโสตทัศน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อทางวิทยุ สื่อทางโทรทัศน์ และสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทอื่น รวมไปถึงสื่อบุคคลช่วยในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชาชูปถัมภ์ (2558) ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนห้องเรียนต้นทางโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชาชูปถัมภ์และบุคลากรของมูลนิธิมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชาชูปถัมภ์ เพื่อให้ครูห้องเรียนต้นทางสามารถจัดการเรียนรู้ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชาชูปถัมภ์ สามารถผลิตรายการการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อาทิ

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการครูโรงเรียนต้นทางด้านการจัดการเรียนรู้ทั่วไป ในหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ นักเรียนเรียนรู้อย่างไร (How Student Learn in the Classroom) การใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการคิดและการเรียนรู้ (The Power of Questioning) การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Formative Assessment) การสร้างรูบริคเพื่อการประเมิน (Rubric Development) เทคนิคการสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบ (Developing Multiple Choice Testing) กลวิธีและเทคนิคการสอนแบบ Active Learning การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan Development) และ Coaching & Mentoring

2. การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียนต้นทางเพื่อเสริมสร้างผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยปรับกระบวนการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง มีจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) ผ่านกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ด้วยการ Coaching and Mentoring และมีการประชุมสัมมนา (Symposium) ฝึกปฏิบัติการพัฒนาบทเรียนร่วมกันกับวิทยากรคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คลิกเพื่อชมการสัมมนาวิชาชีพครู)

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการหลักการและเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอน การเขียนบทโทรทัศน์ และการทำ Storyboard เพื่อให้ครูผู้สอนออกอากาศโรงเรียนวังไกลกังวล และเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการสถานี ฯ มีความรู้ความเข้าใจในการแปลงแผนการสอนให้เป็นการเขียนบทโทรทัศน์ และการเขียน Storyboard เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบันทึกเทปออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. การพัฒนาประสิทธิภาพการออกอากาศ เพื่อให้ครูผู้สอนออกอากาศโรงเรียนวังไกลกังวล และเจ้าหน้าที่สถานีออกอากาศ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการออกอากาศมีความรู้ความ

เข้าใจ สามารถใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ของระบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอน และการถ่ายทอดออกอากาศได้อย่างมีคุณภาพและน่าสนใจ

5. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อให้บุคลากรของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งในส่วนกลาง และสถานีวิทยุโทรทัศนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้ง ครูโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีสัมพันธภาพอันดี รวมทั้งสร้างความรู้ ความเข้าใจในวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินงานขององค์กร และร่วมสร้างค่านิยมเชิงบวกร่วมกัน อันจะนำไปสู่การเกิดความรู้สึกร่วมในเป้าหมายเดียวกัน เพื่อสร้างประสิทธิผลมากที่สุดในการทำงาน

เคนวัฒน์ ฤทธิธ (เคนวัฒน์ ฤทธิธ, 2559) กล่าวว่า รูปแบบในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจัดรูปแบบ สามารถจัดได้หลายรูปแบบซึ่งอยู่ที่ว่าจะแบ่งในรูปแบบใด อาจแบ่งในรูปแบบภาพและเสียง หรืออาจแบ่งแบบถ่ายทอดสดหรือการอัดเทปก็ได้ หรือรูปแบบสื่อผสมอื่น ๆ

แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นที่ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และที่แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานดังกล่าว ประกอบด้วยสองภาคส่วน ได้แก่ สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การดำเนินงานของสถานศึกษา

1. วางแผนการดำเนินงาน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ

1.2 ศึกษา “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)”

1.3 โรงเรียนประเมินตนเองตาม “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)” (ประเมินก่อนการดำเนิน)

1.4 รายงานผลการประเมินตนเอง ผ่านระบบ ออนไลน์

1.5 นำผลการประเมินตนเองเพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน เพื่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมให้เป็นที่ตามมาตรฐาน

2. ขับเคลื่อนการดำเนินงาน
 - 2.1 จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายรับทราบและเข้าใจตรงกัน
 - 2.2 กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน
 - 2.3 ดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
3. สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน
 - 3.1 ประเมินตนเองตาม “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)” (ประเมินหลังการดำเนิน)
 - 3.2 รายงานผลการประเมินตนเอง ผ่านระบบ ออนไลน์
 - 3.3 จัดทำข้อมูล สารสนเทศ ผลการประเมินตนเอง
4. พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง นำข้อมูลสารสนเทศ ที่ได้จากการประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปใช้ โดยการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำไปพัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 และเริ่มออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) เป็นปฐมฤกษ์ครั้งแรกในวันที่ 5 ธันวาคม 2538 เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปีกาญจนาภิเษก พ.ศ. 2539 โดยพระองค์ทรงพระราชทานทุนประเดิมและตราสัญลักษณ์เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปี ให้เป็นตราของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์สืบมา

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงสาขา ของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล มีโรงเรียนขนาดเล็กและตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล อาทิ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กว่า 15,000 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กว่า 6,000 แห่ง และอื่น ๆ ทำให้ครูและนักเรียนได้รับโอกาสเพิ่มขึ้นกว่า 2,200,000 คน ให้สามารถเข้าถึง

การศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม นอกจากนี้มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ยังมีส่วนช่วยพัฒนาครูปลายทางทั่วประเทศให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ด้วยการถ่ายทอดสดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนการศึกษายาอาชีพ อันเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องกว่า 20 ปี

ด้วยพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกลและพระราชปณิธานอันแน่วแน่ตามพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” ทรงเห็นว่าการพัฒนาการศึกษา คือ การสร้างความมั่นคงของประเทศ อีกทั้งยังทรงเข้าพระทัยถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันอย่างถ่องแท้ ในปี พ.ศ. 2560 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชุดใหม่ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พัฒนาต่อยอดการดำเนินงานให้ทันสมัย แต่ยังคงยึดถือแนวทางของพระราชบิดาเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งให้การศึกษาสร้างคนไทยให้มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสายสามัญและสายอาชีพอันสอดคล้องกับสภาวการณ์การศึกษาของโลกให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย อีกทั้งปรับการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็น 3 ระดับ คือ อนุบาล 1-3 ประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3

ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำโดยพลเอก ดาวนพพงษ์ รัตนสุวรรณ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้น้อมนำพระราชโองการปฏิบัติ มีการพัฒนาระบบการดำเนินงานรูปแบบใหม่ทั้งโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กร และระบบการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) เพื่อให้รองรับสถานการณ์ของโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานให้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม แบ่งเป็นการพัฒนาใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
2. พัฒนารูปแบบการสอนออกอากาศให้เป็นการเรียนการสอนแบบ Active Learning และพัฒนาเจ้าหน้าที่เทคนิคให้ถ่ายทำรายการเรียนการสอนอย่างมืออาชีพ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายปลายทางในการจัดการเรียนรู้ด้วยระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ

การบริหารจัดการศึกษาทางไกล มีรูปแบบการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก และแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก และแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่สอนไม่ตรงกับวิชาที่ตนเองถนัดหรือเชี่ยวชาญ จนเป็นต้นแบบของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จนประสบความสำเร็จและได้สรุปองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ 5 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบาย ด้านที่ 2 การขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็ง ด้านที่ 3 การจัดการเรียนรู้ ด้านที่ 4 การนิเทศและติดตาม และด้านที่ 5 การประเมินผลและปรับปรุง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบาย

หมายถึง การสร้างหลักการและวิธีการ ปฏิบัติที่เป็นแนวทางการดำเนินงานในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ วางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ วัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีหลักการและวิธีการปฏิบัติที่เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

แนวปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน
2. กำหนดนโยบายในการดำเนินงาน
3. ประกาศเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. กำหนดแผนการดำเนินงาน

5. ประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
6. ประเมินแผนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่อยู่ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
7. การปรับปรุงแผนการดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษามีขั้นตอนดังนี้

1. สำรวจ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน
2. กำหนดนโยบายของสถานศึกษา
3. กำหนดแผนการดำเนินงานไว้ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
4. ประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง
5. ประเมินแผนการดำเนินงานไปส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่อยู่ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
6. การปรับปรุงแผนการดำเนินงาน ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

ด้านที่ 2 การขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็ง

หมายถึง การสร้างความตระหนักและความเข้าใจในหลักการ แนวคิดของการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การบริหารจัดการศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจหลักการแนวคิดให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อบริหารจัดการ การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีขั้นตอนและการดำเนินการ
ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด การบริหารจัดการ บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ให้แก่บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2. พัฒนาครูและบุคลากร

2.1 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี การศึกษาทางไกล รวมทั้งพัฒนาความสามารถในการผลิตและใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกล โดยการอบรมสัมมนาและ ประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้วย เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลควบคู่กับการปฏิบัติงานในสภาวะปกติ

3. สนับสนุนการจัดการระบบ วัสดุอุปกรณ์และสื่อในการจัดการศึกษาด้วย เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลแก่สถานศึกษา

3.1 ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ด้านการจัดระบบและวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลแก่สถานศึกษา ทั้งในเรื่องการติดตั้ง การใช้ การซ่อมแซม การ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

3.2 รวบรวมและผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ทั้งในลักษณะสื่อวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สถานศึกษาได้นำสื่อเหล่านี้ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.3 จัดทำแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ไปใช้ สื่อการศึกษาทางไกล 3 ลักษณะ คือ สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สื่อวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พร้อมบุคลากรประจำศูนย์ฯ ที่มีความ เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี

5. ประชุมปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัด การศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล และให้สถานศึกษาได้นำไปใช้ ได้แก่

5.1 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกลโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.2 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกลโดยใช้วีดิทัศน์ระบบดิจิทัล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการจัด การศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสถานศึกษา

6.1 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลทั้ง 2 ระดับ ระดับบุคคล ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียน เดียวกันและโรงเรียนอื่น ๆ และ ระดับองค์กร ได้แก่ กลุ่มโรงเรียน ระหว่างกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

6.2 ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมของเครือข่าย เช่น การสนับสนุน งบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ สถานที่ บุคลากร และให้คำปรึกษาแนะนำ

6.3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในระดับ โรงเรียนและ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน และเครือข่ายใน เว็บไซต์วารสาร จดหมายข่าว หรือสื่ออื่น ๆ

7. ดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

8. ประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการขับเคลื่อนและสร้าง ความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

9. ปรับปรุงการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาด้วย เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษามีขั้นตอนและการดำเนินงานดังนี้

1. ประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิดการบริหารจัดการ บทบาทหน้าที่ของครู และบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน และผู้ปกครองในการจัด การศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

2. จัดหาทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วย เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

3. จัดสภาพแวดล้อมสำหรับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกล โดย แยกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV)

3.1.1 จัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียน และจำนวนนักเรียน

3.1.2 ติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน

3.1.3 จัดหาคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

3.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ระบบ

3.2.1 จัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ และเครื่องเล่นสื่อวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc : DVD)

3.2.2 ติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ให้อยู่ในระดับสายตาของนักเรียน

3.2.3 ประสานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอรับแผ่นสื่อวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc : DVD) ที่บันทึกจากรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามระดับชั้น

3.3 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning)

3.3.1 จัดเตรียมครูและบุคลากรเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบ (Admin)

3.3.2 ออกแบบจัดทำแผนผังและกำหนดตำแหน่งในการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความจำเป็น เหมาะสมและตรงกับความต้องการ โดยคำนึงถึงสภาพอาคารสถานที่ของโรงเรียน

3.3.3 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย (Server) เครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Client) โทรทัศน์ อุปกรณ์แยกสัญญาณ (Hub) สายสัญญาณ (สาย LAN) และอินเทอร์เน็ต (Internet)

3.3.4 การติดตั้งวัสดุอุปกรณ์และระบบให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายตามจุดที่กำหนดไว้ในแผนผังกรณีโรงเรียนมีอินเทอร์เน็ต ให้นำสายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายด้วย

(2) ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Client) ในชั้นเรียน หรือห้องพิเศษต่าง ๆ พร้อมทั้งติดตั้งโทรทัศน์ตามจุดที่กำหนด และต่อ สายสัญญาณจากเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายกับโทรทัศน์ เพื่อให้สามารถแสดงภาพและเสียงได้

(3) ติดตั้งอุปกรณ์แยกสัญญาณตามจุดที่กำหนดไว้ในแผนผัง

(4) เดินสายสัญญาณให้เรียบร้อย จากนั้นทำการเชื่อมต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย อุปกรณ์แยกสัญญาณและ คอมพิวเตอร์ลูกข่าย

(5) ติดตั้งระบบปฏิบัติการในเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย โดยติดตั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์เซิร์ฟเวอร์ (Windows Server) หลังจากติดตั้งระบบปฏิบัติการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จากนั้นติดตั้งสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน CA หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) สื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น

(6) ติดตั้งระบบปฏิบัติการในเครื่องคอมพิวเตอร์ ลูกข่าย ตามที่ต้องการซึ่งอาจเป็นระบบปฏิบัติการ Windows หลังจากนั้นติดตั้งโปรแกรมที่สนับสนุนการแสดงผล ภาพเคลื่อนไหวหรือไฟล์มัลติมีเดียต่าง ๆ เช่น โปรแกรม Flash Player, GOM Player, Windows Media Player หรือ Win Amp เป็นต้น

(7) ทดสอบการเชื่อมต่อสัญญาณระหว่าง เครื่องแม่ข่ายกับเครื่องลูกข่าย โดยประสานงานกับศูนย์ช่วยเหลือและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสำนักงานเขตพื้นที่

4. พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

5. พัฒนาครูด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

6. ดำเนินการตามแผนการ ดำเนินงานการจัดการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการ จัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

7. ประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการขับเคลื่อน และสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

8. ปรับปรุง พัฒนา กระบวนการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็ง ในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล และกำหนดระยะเวลาสำหรับการตรวจสอบดูแลบำรุงรักษา เครื่องรับสัญญาณหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ประหยัด และการใช้งาน อย่างคุ้มค่า

ด้านที่ 3 การจัดการเรียนรู้

หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่ทำให้ นักเรียนเกิดองค์ความรู้และคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร สถานศึกษา โดยครูและนักเรียนปฏิบัติตามแนวทางของรูปแบบ การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

แนวปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลให้กับสถานศึกษา

2. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และกระบวนการเรียนการสอน ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่อง

3. จัดระบบการบริหารจัดการ การบริการ และการเผยแพร่สื่อสำหรับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล เช่น การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) คลังความรู้ จัดเวทีเสวนา ประชุมสัมมนา อภิปราย เป็นต้น

5. นำเสนอ เผยแพร่องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น นิทรรศการ วารสาร จุลสาร จัดหมายข่าว เว็บไซต์ เป็นต้น

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษามีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV)

1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา พังมโนทัศน์ กำหนดการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ตามคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียน ปลายทาง เพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามหลักสูตร

1.2 เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ใบบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมเสริม ตามคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและประยุกต์ตามความเหมาะสม กับท้องถิ่นและความจำเป็น

1.3 วางแผนการจัดการชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 ครูจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิม กับความรู้ใหม่ ปฏิบัติกิจกรรมตามโรงเรียนต้นทางโดยครูกำกับ ดูแล สังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แนะนำอธิบายเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

1.5 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป

1.6 ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนอกตำราออกอากาศ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนรู้ไม่ทันตามการสอนของครูต้นทาง หรือไม่ผ่านจุดประสงค์ และให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

2. จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc: DVD)

2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา พังมโนทัศน์ กำหนดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง เพื่อเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร

2.2 ศึกษาบทเรียนที่สอนโดยครูต้นทางจากสื่อวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc: DVD) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ของตนเอง โดยระบุรายการสื่อ เอกสาร ใบบงาน ใบความรู้ และกิจกรรมเสริม ตามคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือประยุกต์ตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นและความจำเป็น

2.3 วางแผนการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการปฏิบัติ กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้

2.4 ครูจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ปฏิบัติกิจกรรมตามบทเรียนจากสื่อวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc: DVD) โดยครูกำกับดูแล สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แนะนำ อธิบายเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน

2.5 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาต่อไป

2.6 ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ที่เรียนรู้ไม่ทันตามการสอนจากสื่อวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital video Disc: DVD) หรือไม่ผ่านจุดประสงค์ และให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning)

3.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาและเนื้อหาเพิ่มเติม

3.2 ศึกษาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในคลังสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning) ที่เป็นโปรแกรมระบบ (Software) ที่พัฒนาขึ้น เพื่อใช้บริหารจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คำนวณการเรียนการสอนที่รวบรวมไว้บนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายหรือเซิร์ฟเวอร์ (Server) แล้วส่งผ่านไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายโดยใช้เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet) และอินเทอร์เน็ต (Internet)

3.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คัดเลือกสื่อ จัดทำ สื่อ และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning) ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

3.4 วางแผนการจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้

3.5 ตรวจสอบระบบและวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย โทรศัพท์ การเชื่อมต่อของสัญญาณต่าง ๆ เป็นต้น

3.6 ครูนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่และ เปิดโปรแกรมจากเครื่องคอมพิวเตอร์ และเปิดโทรศัพท์เพื่อเชื่อมต่อระบบการใช้งาน โดยครูควรจะสอนให้นักเรียนสามารถเปิดใช้งานเรียนรู้ และดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์เบื้องต้นด้วยตนเองได้ ซึ่งจะเป็นการฝึกทักษะด้านเทคโนโลยี และสร้างเสริมนิสัยใฝ่เรียนรู้ให้แก่ นักเรียน รวมทั้งทำให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning) มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.7 ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูกำกับดูแลสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แนะนำ อธิบายเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยครูผู้สอนประจำชั้นหรือวิชา

3.8 ติดตาม แนะนำเพิ่มเติมระหว่างเรียน ติดตามตรวจสอบผลงานนักเรียนจัดกิจกรรม การสอนซ่อมเสริม ให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ฝึกฝนให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง

3.9 วัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาต่อไป

3.10 ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนรู้ไม่ทันตามการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning: E-Learning) หรือไม่ผ่านจุดประสงค์ และให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่ 4 การนิเทศและติดตาม

หมายถึง กระบวนการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและติดตามการดำเนินงานการจัดการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดกระบวนการนิเทศ และติดตาม ผลการดำเนินงาน การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการนิเทศเกี่ยวกับ การดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

3. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานการจัดการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีขั้นตอนและการดำเนินการ ดังนี้

1. สำรวจความต้องการและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เกี่ยวกับการนิเทศและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศและ ติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีศึกษาทางไกลให้กับบุคลากร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

3. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีศึกษาทางไกลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. วางแผนการดำเนินงานนิเทศและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล กำหนดปฏิทินการนิเทศให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

5. ดำเนินการนิเทศและติดตามการจัดการการศึกษาด้วย เทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ตามปฏิทินงานที่กำหนด

6. สรุปประเมิน และปรับปรุงกระบวนการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

7. สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น มอบเกียรติบัตร จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติ เผยแพร่ผลงาน จัดงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา มีขั้นตอนและการดำเนินการ ดังนี้

1. สำรวจความต้องการและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสถานศึกษา

2. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศ ภายในและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลให้กับ ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง

3. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสถานศึกษา

4. วางแผนการดำเนินงานนิเทศภายในและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

5. ดำเนินงานการนิเทศภายในและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

6. สรุปผล ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในและติดตามการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

7. ยกย่องชมเชย และมอบเกียรติบัตรหรือรางวัล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากร ที่มีผลงานดีเด่นหรือปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจนเกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

ด้านที่ 5 การประเมินผลและปรับปรุง

ความหมาย การประเมินผลและปรับปรุง หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล โดยใช้แนวทางการประเมินตามรูปแบบ CIPP และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีขั้นตอนและการดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

2. วางแผนการดำเนินงานและกำหนดปฏิทินการประเมินการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

3. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือ ในการประเมินผลการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล ตามรูปแบบ CIPP ประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม แบบสอบถามเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าแบบประเมินกระบวนการ และแบบสอบถามเพื่อประเมินผลผลิต

4. ดำเนินการประเมินตามรูปแบบ CIPP

4.1 ดำเนินการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context) ระยะเวลาก่อนการดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถามประเมินสภาวะแวดล้อมในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำไปวางแผนดำเนินงาน

4.2 ดำเนินการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ระยะเวลาก่อนการดำเนินงานโดยนำแบบสอบถามประเมินปัจจัยนำเข้าในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน

4.3 ดำเนินการประเมินกระบวนการ (Process) ในระหว่างดำเนินงานโดยนำแบบสอบถามประเมินกระบวนการในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปปรับปรุง การดำเนินงาน

4.4 ดำเนินการประเมินผลผลิต (Product) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโดยนำแบบสอบถามประเมินผลผลิตในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปเปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่กำหนดไว้และพิจารณาความคุ้มค่าหรือคุณค่าของการดำเนินงาน

5. ตรวจสอบการประเมินการดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

6. ปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมินการดำเนินงานการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล

แนวปฏิบัติระดับสถานศึกษามีขั้นตอนและการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลตามรูปแบบ CIPP

2. วางแผนการดำเนินงานและกำหนดปฏิทินการประเมินการจัดการศึกษาด้วย

เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลตามรูปแบบ CIPP

3. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือในการประเมินการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลตามรูปแบบ CIPP ประกอบด้วยแบบสอบถาม เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม แบบสอบถามเพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า แบบประเมินกระบวนการ และแบบสอบถามเพื่อประเมินผลผลิต

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป หน้า 12-16) ได้กำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ได้มาตรฐาน ไว้ดังนี้

ด้านที่ 1 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

1. มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน

2. โทรทัศน์ทุกเครื่องมีภาพคมชัด ระบบเสียงชัดเจน

3. การจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน

4. อุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย

ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

1. ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย

2. อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย

3. มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

4. มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

1. มีผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ
2. มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้
3. มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท
4. มอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสมและมีแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
5. มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สู่การปฏิบัติ

1. สร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมรวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่างชัดเจน
2. สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างชัดเจน พร้อมปฏิบัติได้จริง
4. จัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา
5. ประเมิน และรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. นำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป

ด้านที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

1. มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
3. มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
4. มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมีการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน

1. กำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม
2. กำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา
3. ดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้
4. มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป

จากแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียนจะเห็นว่าการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องมีกระบวนการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การประเมินผล นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การกำหนดนโยบาย และให้การสนับสนุนทั้งทรัพยากรและงบประมาณ และการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรทุกระดับเป็นปัจจัยสำคัญให้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

เกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลจะประสบความสำเร็จได้นั้น ควรมีการกำหนดเกณฑ์หรือตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งมีหน่วยงานที่ได้วิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลไว้ดังนี้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (2548:21-22) อ้างถึงใน (เคนวัฒน์ ฤทธิริน, 2559) กำหนดไว้ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จไว้ 16 มาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 1 จัดห้องควบคุมการรับและส่งสัญญาณดาวเทียมให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 จัดห้องเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 โรงเรียนมีการบริหารจัดการ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนมีแผนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มาตรฐานที่ 6 วางแผนการเรียนการสอนสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ตามคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 7 จัดหรือปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด การปฏิบัติจริง การประเมินผล เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ครอบครัวและชุมชน

มาตรฐานที่ 8 มีสื่อประกอบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 9 จัดหรือปรับปรุงการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 10 จัดหรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความสามารถ และความถนัดได้เต็มตามศักยภาพ โดยเสริมจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม

มาตรฐานที่ 11 จัดการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นแหล่งเรียนรู้

มาตรฐานที่ 12 จัดการเรียนการสอนโดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันจำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรฐานที่ 13 ประเมินคุณภาพผู้เรียนครบทุกคน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 14 โรงเรียนใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 15 โรงเรียนประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 16 นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ทั้ง 16 เกณฑ์มาตรฐานที่กล่าวถึงนี้ โรงเรียนสามารถนำไปสร้างเป็นเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานได้ตามความเหมาะสมของบริบท เพื่อเป็นกรอบการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในที่สุด

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาทางไกล

การนำรูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาทางไกล เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมีปัจจัยหลายประการที่จะส่งผลให้การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

1. ด้านหน่วยงาน

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดเป็นนโยบายสำคัญและชี้แจงให้ทราบถึงความเหมาะสมในการเลือกการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

1.2 สถานศึกษาที่มีความสนใจ ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล ควรมีการศึกษาความรู้และศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนิเทศติดตาม ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่อง

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติให้กับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี

1.5 สถานศึกษาควรดำเนินการชี้แจงและประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษามาทางไกลของสถานศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบและยอมรับ โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ให้เข้าใจถึงข้อดี ข้อเสียและความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น

2. ด้านบุคลากร

2.1 ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ

2.2 ผู้บริหารควรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยี และสนใจใฝ่รู้

2.3 ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

2.4 ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอนในการปฏิบัติงาน

2.5 ผู้บริหารควรมีการประชุมปรึกษาหารือในการพัฒนาหรือศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.6 ครูผู้สอนควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนรวมทั้งมีความใส่ใจและร่วมมือกับนักเรียนในการเรียนการสอนและให้มีความสอดคล้องกับครูต้นทาง

2.7 ครูควรมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2.8 ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองและดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนทางไกลของนักเรียน ศึกษาหลักสูตรเนื้อหา ต่าง ๆ จัดทำกำหนดการสอน วัดและประเมินผล บันทึกหลังการสอน ทั้งในเรื่องของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เป็นต้น

2.9 ครูควรควบคุมดูแลให้นักเรียนเข้าเรียนตามเวลาในการออกอากาศสื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) และมีการติดตามแนะนำเพิ่มเติมระหว่างเรียนติดตามตรวจสอบผลงานนักเรียน จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอฝึกฝนให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง

2.10 ครูควรมีบันทึกหลังสอนทุกครั้ง นำผลมาใช้พัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการพัฒนาและแก้ไข้ปัญหาที่ถูกต้องและชัดเจน

2.11 นักเรียนควรมีวินัย ในการเรียน และควรมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนทุกครั้ง เช่น ใบบาง อุปกรณ์ การเรียน เป็นต้น

3. ด้านการบริหารจัดการ

3.1 มีการทำงานเป็นทีม (Teamwork) เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม

3.2 มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลอย่างต่อเนื่อง

3.3 ควรมีการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการให้นักเรียนเกิดความรักในการที่จะแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี

3.4 ควรมีการจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลให้มีความพร้อม และที่สำคัญควรมีสื่ออุปกรณ์สำรองเพื่อทดแทน การทำงานได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

3.5 ควรมีการกำหนดระยะเวลา ในการตรวจสอบ ดูแล บำรุงรักษาเครื่องรับ สัญญาณหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อการใช้งานอย่างต่อเนื่องประหยัดและการทำงานอย่างคุ้มค่า

รูปแบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546) กล่าวว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อแก้ไขปัญหาและเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามี 3 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบศูนย์โรงเรียน

ศูนย์โรงเรียน (School Center) หมายถึงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ในลักษณะนำนักเรียน มาเรียนร่วมกัน ทั้งหมดหรือมาเรียนรวมกันในบางชั้นเรียน หรือจัดการเรียนการสอนเป็นช่วงชั้นและพัฒนา รูปแบบเป็นการบริหารจัดการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนหลักและในโรงเรียนเครือข่ายให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของ หลักสูตร เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น เพื่อระดมทรัพยากรของทุกโรงเรียนมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักและพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะการ ดำเนินการ ดังนี้

1.1 รูปแบบเรียนรวมทุกชั้น

นำนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่ายบางชั้น เช่น อนุบาล 1-2 ป.1-ป.3 หรือ ป.4-ป.6 ไปเรียนรวมกับโรงเรียนหลัก จัดระบบการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างโรงเรียนหลัก และโรงเรียนเครือข่ายสนับสนุนค่าพาหนะให้นักเรียนที่เดินทางมาเรียนร่วมทุกคน ประกัน อุบัติเหตุให้แก่เด็กนักเรียนที่เดินทางมาเรียนร่วม การบริหารจัดการโรงเรียนในกรณีที่ผู้บริหารของ โรงเรียนเครือข่ายอยู่ ให้บริหารจัดการโรงเรียนเครือข่าย สำหรับโรงเรียนเครือข่ายที่ไม่มี ผู้บริหารให้ผู้บริหารโรงเรียนหลักเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งในโรงเรียนเครือข่าย

1.2 รูปแบบการเรียนรวมบางชั้นเรียน

มีลักษณะการดำเนินการโดยการนำนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่ายบางชั้น เช่น อนุบาล 1-อนุบาล 2 หรือชั้นเรียนที่มีนักเรียนน้อยไม่มีครูสอน ก็นำไปรวมกับโรงเรียนใน เครือข่ายที่โรงเรียนหลักจัดระบบการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างโรงเรียนหลักและโรงเรียน เครือข่ายสนับสนุนค่าพาหนะให้นักเรียนที่เดินทางมาเรียนร่วมทุกคน จัดทำประกันอุบัติเหตุให้แก่ นักเรียนที่เดินทางมาเรียนร่วม จัดครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันในชั้นเรียนที่นำมารวมกัน จัดงบประมาณตามรายหัวนักเรียนที่นำมารวมกัน ส่วนชั้นที่ไม่ได้มารวมกันก็ทำการเรียนการ

สอนที่โรงเรียนเดิมตามปกติ การบริหารจัดการโรงเรียนในกรณีที่ผู้บริหารของโรงเรียนเครือข่าย อยู่ให้บริหารจัดการโรงเรียนเครือข่าย สำหรับโรงเรียนเครือข่ายที่ไม่มีผู้บริหาร ให้ผู้บริหาร โรงเรียนหลักเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งในโรงเรียนเครือข่าย

1.3 รูปแบบเรียนรวมช่วงชั้น

มีลักษณะการนำเอานักเรียนมาเรียนรวมกัน ในแต่ละช่วงชั้น เช่น ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3) นำนักเรียนของแต่ละโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวมกันที่ โรงเรียนหลักศูนย์โรงเรียน จัดครูเข้าสอนตามระดับช่วงชั้น ตามความรู้ความสามารถและความถนัดของครู และพิจารณา จัดจำนวนครูตามเกณฑ์ จำนวนครูที่ทำการสอนจริงในชั้นเรียน ประชุมผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและข้าราชการครูทุกคนตามจุดศูนย์โรงเรียนระดับตำบลเรียนรวมช่วงชั้นเพื่อวางแผนในการบริหารและจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์โรงเรียน ระดับตำบลด้านการจัดการเรียนการสอน จัดครูในตำบลรวมกัน พิจารณาจัดครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนเป็นทีม ตามสัดส่วนห้องเรียน แต่ละช่วงชั้น ตามศูนย์ช่วงชั้นในโรงเรียนต่าง ๆ ในด้านการบริหารจัดการนั้นทุกโรงเรียนยังคงมีสภาพเป็นโรงเรียนตามเดิม มีการบริหารจัดการตามลักษณะการบริหารโรงเรียนตามปกติ การรับนักเรียน โรงเรียนดำเนินการ เกณฑ์ เด็กเข้าเรียนตามปกติ เมื่อโรงเรียนแต่ละแห่งรับเด็กเข้าเรียนแล้ว จึงจัดส่งไปเรียนศูนย์โรงเรียน ระดับช่วงชั้น การบริหารงานวิชาการโดยผู้บริหารและคณะครูที่สอนในโรงเรียนนั้นร่วมกัน วางแผนเรื่องต่าง ๆ เช่น งานหลักสูตรและการนำไปใช้งานการเรียนการสอน งานวัสดุและสื่อ การเรียนการสอน งานห้องสมุด งานนิเทศภายใน และงานพัฒนาด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น การบริหาร งานธุรการ การเงิน การบัญชีและการพัสดุโรงเรียนโดยงานธุรการในชั้นเรียนนั้น มีการจัดทำแยกกันเป็นรายโรงเรียนตามเดิมและทำการรวมของศูนย์

2. รูปแบบศูนย์โรงเรียนแบบพักนอน

รูปแบบศูนย์โรงเรียนแบบพักนอน เกิดขึ้นจากการดำเนินการรวมศูนย์โรงเรียนใน รูปแบบต่าง ๆ แต่เนื่องจากนักเรียนที่เดินทางมาเรียนรวม ไม่สามารถที่จะเดินทางไปกลับ ระหว่างโรงเรียนหลักได้ เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกล การคมนาคมยากลำบาก หลายแห่ง เป็นภูเขาและป่าทึบ ดังนั้น นักเรียนจำเป็นต้องพักนอนค้างคืนที่โรงเรียนหลักมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประสานงานกับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการ วางแผนการ ดำเนินงาน

2.2 จัดสร้างและจัดหาที่พักสำหรับนักเรียน

2.3 จัดทำงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับที่พัก อาคารและวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็นจากภาครัฐเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. แบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการกิจที่สำคัญของโรงเรียนเพราะจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่ครูไม่ครบชั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ การนำหลักสูตรไปใช้จึงจะบังเกิดผลตามที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น อาจพิจารณาดำเนินการได้โดยการจัดชั้นเรียนแบบช่วงชั้น และการบูรณาการเนื้อหารายวิชาช่วงชั้น การจัดการเรียนแบบช่วงชั้น อาจจัดให้สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่โรงเรียนมีอยู่โดยรวมชั้นที่ติดกันเข้ากัน เช่น ป 1-ป 2, ป 3-ป 4, ป 5-ป 6 สำหรับการบูรณาการเนื้อหาวิชา สามารถดำเนินการได้ โดยการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร แล้วนำวัตถุประสงค์เนื้อหาการเรียนรู้อัตละกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกันมาเชื่อมโยงสู่การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการ หลังจากนั้น จึงนำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการเสร็จแล้วนำมากำหนดกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครั้งเดียวพร้อมกัน ในแต่ละช่วงชั้น

การบริหารชั้นเรียนแบบคละชั้น หมายถึง การนำนักเรียนที่มีอายุต่างชั้นเรียนต่างกลุ่มอายุกัน ต่างความสามารถกัน มาเรียนรวมกัน อาจเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนทั้งโรงเรียน 20 คน ครู 1-2 คน จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ควรเป็นนักเรียนที่มีกลุ่มอายุใกล้เคียงกัน หรือกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน การจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดกลุ่มการเรียนรู้มีมุมสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย การแบ่งกลุ่มย่อยในการทำงาน ครูต้องมีจิตวิทยาในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และมีเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมีสื่อการสอนที่หลากหลาย ใช้กระบวนการกลุ่มในการบริหารจัดการชั้นเรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้มีหลักสูตรบูรณาการที่เหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิรัช กิมทรง (วิรัช กิมทรง, 2544) พบว่า 1)ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาในเรื่องระยะเวลาในการจัดสอน ซ่อมเสริมที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ในทันที ปัญหาการ นำเข้าสู่บทเรียนและการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบ การเรียนในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการบริหารโครงการ มีปัญหาเรื่องการจัดตั้ง ผู้รับผิดชอบโครงการ

และปัญหาการจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม ด้านอาคารสถานที่
 มีปัญหาในด้านการใช้อาคารสถานที่รับชมรายการ ปัญหาในด้านความสะดวกของการใช้สถานที่
 ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์
 มีปัญหาในด้านการนิเทศติดตามกำกับ เกี่ยวกับการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และการประชาสัมพันธ์
 เกี่ยวกับคำแนะนำในการใช้ และบำรุงรักษาอุปกรณ์ ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
 มีปัญหาการจัดทำปฏิทิน เกี่ยวกับการกำกับติดตามประเมินผล และการนิเทศ ติดตาม
 ประเมินผลการดำเนินงาน การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหา
 การจัดการ ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
 การศึกษา 12 ตามทัศนของหัวหน้างานโสตทัศน ศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการและครูผู้สอน
 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเขต วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานไม่
 แตกต่างกัน

ธนภัทร สุเทียนทอง (ธนภัทร สุเทียนทอง, 2553) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกล
 ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลอย เขต 3
 พบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวม
 พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีความเหมาะสมระดับ
 ปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์การศึกษาและด้านทรัพยากรการบริหาร
 ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์
 การศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีสภาพการปฏิบัติที่ต่ำสุด
 คือ ด้านทรัพยากรการบริหาร เมื่อพิจารณารายละเอียดของสภาพการจัดการศึกษาทางไกล
 ผ่านดาวเทียมในแต่ละด้านเป็นรายข้อ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการ
 ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเหมาะสมอยู่ใน
 ระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมปานกลาง 2 ข้อ คือ มีนโยบาย
 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโดยตรง และแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน
 มีความชัดเจน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด
 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ การพัฒนารูปแบบและปรับปรุงการดำเนินงานให้
 ทันสมัยและดีเยี่ยม ๆ ขึ้น รองลงมา คือ การมองหมายบุคลากร/ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน
 มีความเหมาะสม ส่วนข้อที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำสุด คือ แผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนมี
 ความชัดเจน

1.2 ด้านทรัพยากรการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมมีความคิดเห็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมาก 1 ข้อ คือ อุปกรณ์มีคุณภาพดี ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ขนาดห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนทางไกลพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน รองลงมาคือ หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำที่สุด คือ ห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนทางไกลมีเพียงพอกับจำนวนวิชาการสอนทางไกล

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมมีความคิดเห็นเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมาก 7 ข้อ โดยข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ คือ ระยะเวลาแต่ละคาบที่ใช้เวลา 60 นาที ในการสอนรองลงมา คือ ครูผู้สอนประจำวิชาที่อยู่ในห้องขณะมีการสอนทางไกลอธิบายเพิ่มเติมเมื่อนักเรียนมีข้อสงสัย ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเหมาะสมสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ครูผู้สอนในรายการมีน้ำเสียงชัดเจนดี รองลงมา คือ การจัดการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยการถ่ายทอดสด ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำที่สุด คือ โรงเรียนประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก่อนปิดภาคเรียน

1.4 ด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีสภาพการปฏิบัติสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ความชัดเจนของภาพที่ได้รับ รองลงมาการใช้สื่อประกอบ การสอนในรายการมีความชัดเจน ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเหมาะสมสูงสุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ รายการมีความเหมาะสมเพียงพอให้นักเรียนทำกิจกรรม รองลงมา ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ตอบกับครูผู้สอนได้ ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำที่สุด คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียนปลายทางมีความทันสมัย

2. ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ใน

ระดับน้อยทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านทรัพยากรการบริหาร รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์การศึกษา เมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ อาจสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการ ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสถานีดั้งทาง รองลงมา คือ การมอบหมายบุคลากร/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีความเหมาะสม ส่วนข้อที่มีปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำสุด คือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา (2.2) ด้านทรัพยากรการบริหาร ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ห้องเรียนมีการควบคุมเสียงรบกวนจากภายนอก ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ขนาดห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนทางไกลพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน รองลงมา หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสนับสนุนการดำเนินการอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำสุด คือ อุปกรณ์มีคุณภาพดี

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ กำหนดงานการจัดการเรียนการสอนไว้เป็นงานหลักในโครงสร้างฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนในรายการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ห้องเรียนมีการควบคุมเสียงรบกวนจากภายนอก การจัดการสอนทางไกลโดยการบันทึกเทป วิชาที่สอนสามารถสอนทางโทรทัศน์ได้เป็นอย่างดี ส่วนข้อที่มีปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำสุด คือ โรงเรียนประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก่อนปิดภาคเรียน

2.4 ด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์การศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ตอบ

กับครูผู้สอนได้ รองลงมา คือ การใช้สื่อประกอบการสอนในรายการมีความชัดเจน ส่วนข้อที่มีสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่ำที่สุด คือ การใช้สื่อประกอบการสอนในรายการมีความชัดเจน

3. การเปรียบเทียบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ปรากฏผลดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ มีความคิดเห็น ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการ ด้านทรัพยากร การบริหารและด้านคุณภาพรายการโทรทัศน์การศึกษา

3.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามรายด้านและตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรการบริหาร ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เกษศิริรินทร์ พลจันทร์ (เกษศิริรินทร์ พลจันทร์, 2554) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า 1) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง 2) ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) การเปรียบเทียบระดับการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ประสบการณ์ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ลักษณะการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไม่มีความแตกต่างกัน

ธนพัฒน์ สมบูรณ์ (ธนพัฒน์ สมบูรณ์, 2554) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า ในด้านการจัดการเรียน

การสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่า ได้เพิ่มเติมเนื้อหาให้นักเรียนในคาบเรียน จัดให้ครูควบคุมห้องเรียนในขณะที่มีการเรียนการสอนและจัดตารางสอนตามตารางออกอากาศ แต่ไม่ได้ให้นักเรียนปลายทางกับครูผู้สอนต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกับ ไม่ได้ให้นักเรียนปลายทางกับต้นทางได้ติดต่อสื่อสารกับขณะที่เกิดครึ่งให้ข้อมูลว่าได้บันทึกวีดิทัศน์ในห้องเรียนและเปิดให้นักเรียนดูนอกเวลา แต่มีส่วนน้อยที่ไม่แน่ใจว่า ได้ใช้วิธีวัดผลการประเมินผลแบบเดียวกับต้นทาง มีครูผู้รับผิดชอบดูแลเรื่องการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยเฉพาะและเตรียมอุปกรณ์การเรียนตรงกับรายการที่ออกอากาศ ตามลำดับ สำหรับปัญหาที่พบ ส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ การขัดข้องของกระแสไฟฟ้า นักเรียนไม่ทัน ตารางสอนของโรงเรียนไม่ตรงกับที่ออกอากาศ ครูต้นทางสอนเร็ว ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรขอความอนุเคราะห์หน่วยงานทางด้านฟ้าให้เข้ามาดูแลเป็นพิเศษ ควรมีการสนับสนุนโซล่าเซลล์ ควรใช้แผนการสอนของโรงเรียนไกลกังวลที่ส่งมาให้โรงเรียน ควรปรับตารางเรียนของโรงเรียนให้ตรงกับตารางการออกอากาศ ควรขอคำปรึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่และควรจัดการอบรมให้กับครูผู้สอนทางไกล ในด้านการใช้งบประมาณ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่า ได้สนับสนุนให้มีโทรทัศน์พอเพียง ขอสนับสนุนคู่มือครูจากมูลนิธิไกลกังวล อีกเกือบครึ่งได้ให้ข้อมูลว่าไม่ได้ของงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานอื่นและไม่ได้ขอสนับสนุนหนังสือเรียนจากมูลนิธิไกลกังวล ขณะที่บางส่วนไม่แน่ใจว่า มีการสนับสนุน ให้มีเครื่องแปลงสัญญาณ IRD. พอเพียง และส่วนน้อยไม่แน่ใจว่ามีแผนการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และได้ของงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากหน่วยงานอื่นตามลำดับ สำหรับปัญหาที่พบส่วนน้อย ได้เสนอไว้ดังนี้ ขาดการสนับสนุนงบประมาณโรงเรียนมีงบประมาณน้อย โดยมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสนับสนุนงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเข้ามาสนับสนุนงบประมาณในด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่า ได้จัดระบบให้สัญญาณเสียงชัดเจน จัดระบบให้สัญญาณภาพชัดเจน และจัดห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียน ส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งได้ให้ข้อมูลไว้ว่าไม่ได้ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ให้ใช้ได้ดี และอีกบางส่วนให้ข้อมูลว่าไม่ได้ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยคณะครูและไม่ได้ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยนักเรียน ขณะที่ส่วนน้อยไม่แน่ใจ ได้ประเมินการใช้อุปกรณ์โดยนักเรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการใช้งบประมาณและประเมินการใช้อุปกรณ์โดยคณะครู ตามลำดับ สำหรับปัญหาที่พบ ส่วนน้อยได้เสนอไว้ดังนี้ สัญญาณ

ชัดของครูขาดความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ เครื่องเสียง มีปัญหาในช่วงฤดูฝน โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรมีแผนรองรับเมื่อมีปัญหา

ศิริพร พรสิรินทิพย์ (ศิริพร พรสิรินทิพย์, 2558) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม จากผลการทดสอบการศึกษาจากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ ชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม มีคะแนนเฉลี่ย 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมมีคะแนนใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 ระดับความพึงพอใจ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทิวากร ดวงแก้ว (ทิวากร ดวงแก้ว, 2556) ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมและทุกด้านปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาโดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับ .05 คือ ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_1) และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (X_2) ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ร้อยละ 44 และ 4) สมการพยากรณ์คุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาซึ่งเขียนสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $Z = .427 (X_1) + .263 (X_2)$

จิวรรณ วรรณศิริ (จิวรรณ วรรณศิริ, 2558) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังนี้

3.1 การจัดหาอุปกรณ์สัญญาณดาวเทียม โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหา น้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากที่สุด รองลงมาสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ

3.2 เครื่องรับโทรทัศน์มีน้อยไม่พอต่อการใช้งาน โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหาน้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด รองลงมาสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ

3.3 ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหาน้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากที่สุด รองลงมาสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ

3.4 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการบำรุงรักษาเครื่อง โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหามากกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหามากที่สุด รองลงมาสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ตามลำดับ

3.5 ไม่มีสถานที่เหมาะสมในการรับชม โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหาน้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากที่สุด รองลงมาสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง ตามลำดับ

3.6 ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องยังไม่ตระหนักในคุณค่าของการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบว่ามีปัญหาน้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณา

ตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากที่สุด รองลงมา สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามลำดับ

3.7 ตารางออกอากาศสื่อต่าง ๆ ส่งถึงโรงเรียนล่าช้า โดยภาพรวมจำนวนโรงเรียนที่ตอบมีปัญหาน้อยกว่าไม่มีปัญหา เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางตามลำดับ

เคนว้ฒน์ ฤทธีรณ (เคนว้ฒน์ ฤทธีรณ, 2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 3) ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีปัญหาทั้งการกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนความเข้มแข็ง การจัดการเรียนรู้อ การนิเทศติดตามและการประเมินผลและปรับปรุง ซึ่งผู้บริหารและครูต้องดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบอย่างเป็นระยะซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จิราวุฒน์ ประสาททนกุล (จิราวุฒน์ ประสาททนกุล, 2559) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอทอง ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล จำแนกตามประสบการณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาอุปสรรคของการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล ที่สำคัญได้แก่ ครูไม่ศึกษาเอกสารในการเตรียมการสอนขาดการสรุปและทบทวนหลังการสอน การกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

ยอดชาย มานีม (ยอดชาย มานีม, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์ และสื่อ รองลงมา ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ

รุ่งทิพย์ สิงห์สุติน (รุ่งทิพย์ สิงห์สุติน, 2559) ได้ศึกษาการประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 2 พบว่า 1) ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกล โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหาอุปสรรคที่พบ ได้แก่ บุคลากรมีไม่เพียงพอในการติดตั้งและซ่อมแซมระบบ ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง สัญญาณภาพขาดความคมชัด และการปรับปรุงซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดล่าช้า 2) ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานในการจัดการศึกษาทางไกลประกอบด้วย การวางแผน การจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหาที่พบ ได้แก่ นักเรียนเรียนไม่ทันบางวิชาสอนเร็วเกินไป และนักเรียนไม่สามารถซักถามโต้ตอบกับครูต้นทางในขณะที่จัดกิจกรรมได้ และ 3) ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทางไกล พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) ของโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกวิชา ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี-ดีเยี่ยม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ศิริกานต์ จันทศิริ (ศิริกานต์ จันทศิริ, 2559) ศึกษาเรื่องการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ผล

การเปรียบเทียบสภาพทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

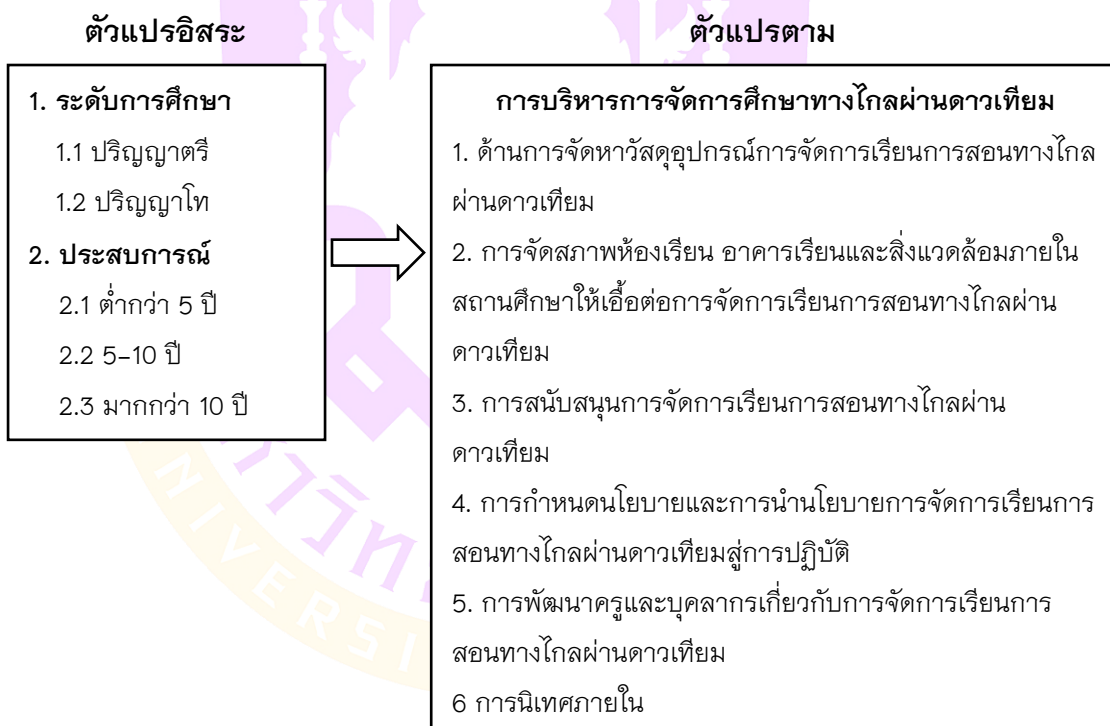
3) ผลการเปรียบเทียบแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมเกียรติ บุญรอด (สมเกียรติ บุญรอด, 2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการ จัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สภาพการ ดำเนินการจัดการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการอยู่ในระดับ มาก และสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามความคิดเห็นของ นักเรียนและผู้ปกครอง ด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สิริพร บุญมา (สิริพร บุญมา, 2562) ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม (DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ควรวางแผนการบริหาร จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเป็นระบบ ด้านการขับเคลื่อนและการสร้างความ เข้มแข็ง คือ ควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการ จัดการเรียนรู้ คือ ควรให้ครูกำกับ ดูแลช่วยเหลือและกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับ กิจกรรมการเรียน ด้านการนิเทศและติดตาม คือ ควรประชุมปรึกษาหารือในการพัฒนาการ นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้านการประเมินและปรับปรุง คือ ควรมีระบบ กำกับ ติดตามและการสะท้อนผลที่มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

สรุปกรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2) การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3) การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4) การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ 5) การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 6) การนิเทศภายใน (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.)

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 55 สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 55 คน และครูผู้สอน จำนวน 240 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 295 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3, 2562)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) เทียบขนาดของประชากรที่ 300 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 170 คน จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 55 คน และครูผู้สอน จำนวน 115 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ

แบบสอบถามการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งใช้เกณฑ์ 5 ระดับ แทน 5 ความหมาย คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแยกเป็นรายด้าน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3) ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4) ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ 5) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 6) ด้านการนิเทศภายใน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มี 6 ด้าน และมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open End)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับบทความและรายงานการวิจัย แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) จากเอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวข้อง
 - 1.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อม

ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3) การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4) ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ 5) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 6) ด้านการนิเทศภายใน

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถาม

1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องด้าน เนื้อหา โครงสร้างและภาษา ให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1.6.1 นายจักรวาล เขียวดีเจริญกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งคาวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

1.6.2 พศ.ดร.น้ำฝน กันมา อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการวิจัย

1.6.3 นายถาวร เกษณา ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้ซ้อนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.7 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

1.8 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.9 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) ใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมา

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

1.10 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ขอความอนุเคราะห์ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน

3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้ทั้งหมดจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 ฉบับ มีความสมบูรณ์ จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 15 วัน

4. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End) โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบของแต่ละข้อคำถามเพื่อหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งใช้เกณฑ์ 5 ระดับ แทน 5 ความหมาย คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยการแจกแจงความถี่ของคำตอบของแต่ละข้อคำถามเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

เมื่อได้ค่าเฉลี่ย (Mean) แล้ว นำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนดไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51–5.00	หมายถึง	มีระดับการบริหารมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51–4.50	หมายถึง	มีระดับการบริหารมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51–3.50	หมายถึง	มีระดับการบริหารปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51–2.50	หมายถึง	มีระดับการบริหารน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00–1.50	หมายถึง	มีระดับการบริหารน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามระดับการศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยใช้การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least significant difference)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ใช้การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์หรือไม่ ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) พิจารณาจากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่หรือคะแนนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือคะแนนเต็ม

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	ค่าของข้อมูลแต่ละตัวหรือจุดกึ่งกลางชั้นแต่ละตัว
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของประชากร

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าทีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

3.2. การทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	99	58.24
2) ปริญญาโท	71	41.76
รวม	170	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	50	29.41
2) 5 – 10 ปี	38	22.35
3) มากกว่า 10 ปี	82	48.24
รวม	170	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี
จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 58.24 และรองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 71 คน
คิดเป็นร้อยละ 41.76 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ใน
การทำงานมากกว่า 10 ปี มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 48.24 รองลงมา ประสบการณ์
ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และน้อยที่สุด ประสบการณ์ใน
การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 22.35

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารจัดการศึกษา
ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ข้อ	การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการจัดหาวัด อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม	4.72	0.38	มากที่สุด
2	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม	4.43	0.59	มาก
3	ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียม	4.34	0.58	มาก
4	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ	4.33	0.64	มาก
5	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.32	0.51	มาก
6	ด้านการนิเทศภายใน	4.35	0.50	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.41	0.45	มาก

จากตาราง 2 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ (\bar{X} =4.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากสูงที่สุดไปต่ำสุดดังนี้ ด้านการจัดหาวัด อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน
ดาวเทียม (\bar{X} =4.72) ระดับมากที่สุด, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม
ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (\bar{X} =4.43) ระดับ
มาก, ด้านการนิเทศภายใน (\bar{X} =4.35) ระดับมาก, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
ทางไกลผ่านดาวเทียม (\bar{X} =4.34) ระดับมาก, ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการ

จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.33$) ระดับมาก และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=3.32$) ระดับมาก

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษา

ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อ	ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน	4.61	0.83	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด ระดับเสียงชัดเจนทุกเครื่อง	4.75	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาและรับการได้ยินเสียงของนักเรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย	4.82	0.39	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.72	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ($\bar{X}=4.82$) ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด ระดับเสียงชัดเจนทุกเครื่อง ($\bar{X}=4.75$) ระดับมากที่สุด และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน ($\bar{X}=4.61$) ระดับมากที่สุด

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษา
ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดสภาพ
ห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ
จัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อ	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และ สิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่ สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	4.56	0.64	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย	4.46	0.64	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในห้องเรียน	4.32	0.67	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีภูมิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	4.37	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.43	0.59	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ
จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย ($\bar{X}=4.56$) ระดับ
มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาด เป็นระเบียบ
และปลอดภัย ($\bar{X}=4.46$) ระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ($\bar{X}=4.32$) ระดับมาก

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษา
ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการสนับสนุน
การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อ	ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล อุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการตรวจเช็คสภาพ อุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ	4.28	0.71	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ปัญหาในการ จัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่สามารถรับชมการ ถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียมได้	4.41	0.59	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และ ส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับ โรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท	4.27	0.66	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอนตาม ตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ อย่างเหมาะสม	4.48	0.67	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณี ผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	4.25	0.66	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.32	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.58	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ
ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกล

ผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.48$) ระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ ($\bar{X}=4.41$) ระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ($\bar{X}=4.25$) ระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ

ข้อ	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.34	0.83	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายของการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน	4.35	0.86	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.42	0.73	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้องพร้อมปฏิบัติได้จริง	4.37	0.67	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน	4.29	0.68	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบาย การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สู่การปฏิบัติ	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและรายงานผลการ ดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการ สอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.24	0.67	มาก
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำข้อมูลรายงานผลการดำเนิน โครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม ไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและ พัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป	4.28	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย		4.33	0.64	มาก

จากตาราง 6 พบว่าระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X}=4.42$) ระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้องพร้อมปฏิบัติได้จริง ($\bar{X}=4.37$) ระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X}=4.24$) ระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษา
ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาคู
และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ข้อ	ด้านการพัฒนาคูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.39	0.69	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	4.35	0.56	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	4.35	0.55	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล	4.19	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย		4.32	0.51	มาก

จากตาราง 7 พบว่าระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการพัฒนาคูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ($\bar{X}=4.39$) ระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหาร

สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ($\bar{X}=4.35$) ระดับมาก และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.19$) ระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศภายใน

ข้อ	ด้านการนิเทศภายใน	ระดับการบริหาร		การแปลผล
		n=170		
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบมีส่วนร่วม	4.41	0.59	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา	4.34	0.55	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้	4.37	0.56	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล	4.31	0.59	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.33	0.55	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป	4.34	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย		4.41	0.45	มาก

จากตาราง 8 พบว่าระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศภายในโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด

แผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.41$) ระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=4.37$) ระดับมาก และต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.31$) ระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		ระดับ	ปริญญาโท		ระดับ
		n=99			n=71		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.62	0.41	มากที่สุด	4.87	0.27	มากที่สุด
2	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.37	0.66	มาก	4.51	0.45	มากที่สุด
3	ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยทางไกลผ่านดาวเทียม	4.28	0.66	มาก	4.42	0.45	มาก
4	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ	4.23	0.72	มาก	4.47	0.50	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		ระดับ	ปริญญาโท		ระดับ
		n=99			n=71		
		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
5	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม	4.29	0.53	มาก	4.36	0.48	มาก
6	ด้านการนิเทศภายใน	4.35	0.49	มาก	4.36	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย		4.36	0.68	มาก	4.33	0.54	มาก

จากตาราง 9 พบว่าระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ปริญญาตรีโดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.41), ระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.66), ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.49), ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.53), ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.66) และด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.72)

สำหรับระดับการศึกษาปริญญาโทโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.87$, S.D.=0.07) และด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.45) ระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.50), ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.45), ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.48) และด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.50)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 10 เปรียบเทียบ ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี n=99		ปริญญาโท n=71		t	p
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การ จัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	4.62	0.41	4.87	0.27	-5.06*	0.00
2	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	4.37	0.66	4.51	0.45	-1.91*	0.06
3	ด้านการสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียม	4.28	0.66	4.42	0.45	-1.87*	0.06
4	ด้านการกำหนดนโยบายและการ นำนโยบายการจัดการเรียนการ สอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การ ปฏิบัติ	4.23	0.72	4.47	0.49	-2.86*	0.00
5	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม	4.29	0.53	4.36	0.49	-1.00	0.32
6	ด้านการนิเทศภายใน	4.35	0.49	4.36	0.50	-0.24	0.81
	รวมเฉลี่ย	4.35	0.50	4.49	0.35	-2.44*	0.02

*p< 0.05

จากตาราง 10 เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม พบว่า มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 4 ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ยกเว้นด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการบริหารจัดการศึกษารัฐบาลท้องถิ่นผ่านทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	ของผู้บริหารสถานศึกษา			n=38		n=82	
1	ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.56	0.41	มาก	4.74	0.39	มาก
2	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.29	0.81	มากที่สุด	4.34	0.46	มากที่สุด
3	ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.16	0.76	มาก	4.34	0.48	มาก
4	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.05	0.86	มากที่สุด	4.35	0.53	มากที่สุด
5	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	4.22	0.50	มาก	4.39	0.47	มาก
6	ด้านการนิเทศภายใน	4.38	0.42	มาก	4.32	0.44	มาก
รวมเฉลี่ย		4.28	0.55	มาก	4.41	0.37	มาก

*p<0.05

จากตาราง 11 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.55) โดยมีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.41) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.42), ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.81), ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.50) และด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.86)

ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.37) โดยมีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.39) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.47), ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.53), ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.46), ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.48) และด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.44)

ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.39) โดยมีรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.81$, S.D.=0.33) และด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.45) รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการ

เรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.47), ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.48), ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.53) และ ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.56)

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษา
ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1	ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	ระหว่างกลุ่ม	2.24	2	1.12	8.26*	0.00
		ภายในกลุ่ม	27.11	200	0.14		
		รวม	29.35	202			
2	ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม	ระหว่างกลุ่ม	2.84	2	1.42	4.24*	0.02
		ภายในกลุ่ม	67.15	200	0.34		
		รวม	69.99	202			
3	ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการ สอนทางไกลผ่านดาวเทียม	ระหว่างกลุ่ม	3.03	2	1.52	4.62*	0.01
		ภายในกลุ่ม	65.61	200	0.33		
		รวม	68.64	202			
4	ด้านการกำหนดนโยบายและการนำ นโยบายการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	7.02	2	3.51	9.16*	0.00
		ภายในกลุ่ม	76.70	200	0.38		
		รวม	83.73	202			
5	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม				1.68	0.19
		ภายในกลุ่ม	0.87	2	0.44		
		รวม	51.94	200	0.26		
			52.81	202			

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ระดับการบริหารจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
6	ด้านการนิเทศภายใน	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.04	0.15	0.86
		ภายในกลุ่ม	49.46	200	0.25		
		รวม	49.53	202			
รวม		ระหว่างกลุ่ม	1.81	2	0.91	4.70*	0.01
		ภายในกลุ่ม	38.60	200	0.19		
		รวม	40.41	202			

*p < 0.05

จากตาราง 12 พบว่า ได้ค่าสถิติที่คำนวณ (F) ในภาพรวมมีความแตกต่างกันเท่ากับ 4.70 ค่า (Sig.) เท่ากับ 0.01 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการกำหนดนโยบายและการนํานโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ยกเว้นด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากนั้นทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้สถิติ LSD (Least significant difference)

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.28	4.41	4.50
ต่ำกว่า 5 ปี	4.28	-	-0.13	-0.22*
5 – 10 ปี	4.41	-	-	-0.09
มากกว่า 10 ปี	4.50	-	-	-

*p < 0.05

จากตาราง 13 เมื่อใช้สถิติ LSD ทดสอบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าโดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกับกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.56	4.74	4.81
ต่ำกว่า 5 ปี	4.56	-	-0.18*	-0.25*
5 – 10 ปี	4.74	-	-	-0.06
มากกว่า 10 ปี	4.81	-	-	-

*p < 0.05

จากตาราง 14 เมื่อใช้สถิติ LSD ทดสอบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามรายด้าน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่า มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 -10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.29	4.34	4.55
ต่ำกว่า 5 ปี	4.29	-	-0.05	-0.26*
5 - 10 ปี	4.34	-	-	-0.21
มากกว่า 10 ปี	4.55	-	-	-

*p < 0.05

จากตาราง 15 ทดสอบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามรายด้าน ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน

มากกว่า 10 ปี มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.16	4.34	4.44
ต่ำกว่า 5 ปี	4.16	-	-0.18	-0.28*
5 - 10 ปี	4.34	-	-	-0.10
มากกว่า 10 ปี	4.44	-	-	-

*p < 0.05

จากตาราง 16 ทดสอบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามรายด้านระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.05	4.35	4.49
ต่ำกว่า 5 ปี	4.05	-	-0.30	-0.44*
5 - 10 ปี	4.35	-	-	-0.14
มากกว่า 10 ปี	4.49	-	-	-

*p < 0.05

จากตาราง 17 ทดสอบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามรายด้านระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

1.1 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัดและระดับเสียงชัดเจนทุกเครื่อง และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้อง

1.2 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคารสะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย และต่ำสุดผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

1.3 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหากรณีผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

1.4 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนโดนใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่กาปฏิบัติ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีที่หลากหลาย รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้องพร้อมปฏิบัติได้จริง และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.5 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง

เขต 3 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล

1.6 ระดับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ สูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้ และต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 ผลเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมเฉลี่ย พบว่า มีระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 4 ด้านที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ยกเว้นด้านการพัฒนาครู

และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม, ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ยกเว้นด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 อยู่ในระดับมาก

1.1 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ได้มีการพัฒนา ปรับปรุงเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้โรงเรียนที่อยู่พื้นที่ห่างไกลได้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทำให้สถานศึกษาค่อนข้างมีความพร้อมในด้านวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กอปรกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ได้กำหนดแนวปฏิบัติให้แก่สถานศึกษา ด้านการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็ง จัดสภาพแวดล้อมสำหรับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกล โดย แยกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) 2) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ระบบ และ 3) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning:

E-Learning) จึงส่งผลให้ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เคนวัฒน์ ฤทธิธ (เคนวัฒน์ ฤทธิธ, 2559) ศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ดูแลเรื่องอาคาร สถานที่ จัดให้ห้องเรียน อาคารเรียนที่สะอาดปลอดภัย เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งทิพย์ สิงห์สุดิน (รุ่งทิพย์ สิงห์สุดิน, 2559) ศึกษาการประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริกานต์ จันทร์ศิริ (ศิริกานต์ จันทร์ศิริ, 2559) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก

1.3 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษา กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบ การมอบหมายงาน และกำหนดบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินสภาพปัจจุบันหรือสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนา ประสานแผนในการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบตรงกันก่อนเริ่มดำเนินงานในแต่ละรอบปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิวรรณ วรรณศิริ (วิวรรณ วรรณศิริ, 2558) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก

1.4 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการให้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ตลอดจนสถานศึกษามีนโยบายและแผนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่เป็นลายลักษณ์อักษร และผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถวางแผนจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริพร บุญมา (สิริพร บุญมา, 2562) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมาก

1.5 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญของประโยชน์ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และสร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากร มีการประเมิน รายงานผลโครงการ นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เคนววัฒน์ ฤทธิธิน (เคนววัฒน์ ฤทธิธิน, 2559) ศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก

1.6 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการกำหนดผู้นิเทศ บันทึกผลการนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เคนววัฒน์ ฤทธิธิน (เคนววัฒน์ ฤทธิธิน, 2559) ศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า การนิเทศและติดตาม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งทิพย์ สิงห์สุติน (รุ่งทิพย์ สิงห์สุติน, 2559) เรื่องการประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของ

โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีมุมมองบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการจัดการหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนอยู่ระดับที่มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television) ตามแนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา โดยการจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียน และจำนวนนักเรียน ติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน จัดหาคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เกษศิริรินทร์ พลจันทร์ (เกษศิริรินทร์ พลจันทร์, 2554) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.2 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ขาดความเข้าใจในการบริหารงานอาคารสถานที่ตามบริบทของสถานศึกษา ทำให้มีความเห็นด้านการจัดการสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม น้อย

กว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท ซึ่งบทบาทของผู้บริหารในด้านนี้จะต้องจัดให้ทุกห้องเรียน และทุกอาคารเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนและจัดภูมิทัศน์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิรัช กิมทรง (วิรัช กิมทรง, 2544) ที่ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีไม่แตกต่างกัน

2.1.3 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ได้กำหนดแนวทางไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ควบคุม ดูแล ระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดได้ และกรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อใน มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางและมีตารางกิจกรรมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ดังนั้นจึงสะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนต้องการการสนับสนุนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช กิมทรง (วิรัช กิมทรง, 2544) ที่ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีไม่แตกต่างกัน

2.1.4 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีการพัฒนาตนเอง ศึกษาในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง สามารถวิเคราะห์นโยบายการศึกษา

วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน กำหนดนโยบายของสถานศึกษา กำหนดแผนการดำเนินงานไว้ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ประชุมชี้แจง แผนการดำเนินงานแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ประเมินแผนการดำเนินงานไปส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยี การศึกษาทางไกลที่อยู่ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การปรับปรุงแผนการดำเนินงาน ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เกษศิริรินทร์ พลจันทร์ (เกษศิริรินทร์ พลจันทร์, 2554) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ด้านนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.1.5 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางทางบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ดังนี้ มีการประเมินผล นำความรู้ไปใช้ในการจัดเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม รวมถึงมีการสรุป รายงานผล และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน จึงทำให้ผลการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เกษศิริรินทร์ พลจันทร์ (เกษศิริรินทร์ พลจันทร์, 2554) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เปรียบเทียบระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาตรี กับ ปริญญาโทและปริญญาเอก พบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไม่แตกต่างกัน

2.1.6 จากการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ด้านการนิเทศภายใน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท นั้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านการนิเทศภายใน ของการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงทำมามีความคิดเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช กิมทรง (วิรัช กิมทรง, 2544) ที่ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ

ศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการนิเทศภายใน จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และยังขาดโอกาสในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่น้อยกว่า ผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television) ตามแนวปฏิบัติระดับสถานศึกษา โดยการจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียน และจำนวนนักเรียน ติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน จัดหาคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรารุวัฒน์ ประสาททนกุล (จีรารุวัฒน์ ประสาททนกุล, 2559) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2.2 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในงานทำงานมากกว่านั้น ได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นระยะเวลานานมากกว่า ได้ดำเนินงานด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา เห็นได้จากผลการศึกษาว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี มีระดับการประเมินมากกว่า ผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษา

ของ ศิริกานต์ จันทศิริ (ศิริกานต์ จันทศิริ, 2559) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเขียงเตรา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการจัดสภาพ ห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมที่ไม่แตกต่างกัน

2.2.3 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี อาจยังไม่เข้าใจบทบาทในการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการได้กำหนด แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ควบคุม ดูแล ระบบการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม แนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู กรณีไม่สามารถ รับชมการถ่ายทอดได้และกรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ การมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางและมีตารางกิจกรรมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม น้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรัช กิมทรง (วิรัช กิมทรง, 2544) ที่ศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดการ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามความคิดเห็นของหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา ด้านการ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามประสบการณ์ในการ ทำงานน้อยและประสบการณ์ในการทำงานมาก ไม่แตกต่างกัน

2.2.4 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ด้านการกำหนด นโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามผู้มีประสบการณ์ ในการทำงานมากกว่า 10 ปี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และปฏิบัติในสถานศึกษามายาวนานกว่า และมีการพัฒนาตนเอง ศึกษาในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่ การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง สามารถวิเคราะห์นโยบายการศึกษา วิเคราะห์ความ ต้องการจำเป็นและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน กำหนดนโยบายของสถานศึกษา กำหนดแผนการ ดำเนินงานไว้ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงาน แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ประเมิน แผนการดำเนินงานไปส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลที่อยู่ใน

แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การปรับปรุงแผนการดำเนินงาน ในแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจिरารูว์ฌน์ ประสาทนกุล (จिरารูว์ฌน์ ประสาทนกุล, 2559) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2.5 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.) ได้กำหนดแนวทางทางบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ดังนี้ มีการประเมินผล นำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม รวมถึงมีการสรุป รายงานผล และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน จึงทำให้ผลการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เกษศิริพันธ์ พลจันทร์ (เกษศิริพันธ์ พลจันทร์, 2554) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไม่แตกต่างกัน

2.2.6 จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ด้านการนิเทศภายใน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี, ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการนิเทศการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งการกำหนดแผนการนิเทศที่เน้นการมีส่วนร่วม การกำหนดผู้รับผิดชอบ และการดำเนินการนิเทศ นำผลที่ได้มาปรับปรุง และวางแผนการนิเทศในปีต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกษศิริพันธ์ พลจันทร์ (เกษศิริพันธ์ พลจันทร์, 2554) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีด้านการนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาโทรทัศน์ที่มีขนาด 55 นิ้ว ขึ้นไป
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและสามารถใช้งานได้นาน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรหางบประมาณโดยการระดมทรัพยากรเพื่อจัดซื้อ

หรือซ่อมแซม

2. ด้านการจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายใน

สถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรขอสนับสนุนบุคลากรให้ครบชั้นเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัด
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อพัฒนาและสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
- 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนา จัดห้องเรียน สถานที่ให้ไม่เกิดเสียงรบกวนกันในการเรียน

3. ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

- 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรให้อยู่ในโครงการพัฒนาวิชาการเพื่อใช้งบประมาณได้อย่างถูกต้อง
- 3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรร สื่อ แบบฝึก ที่เป็นรูปเล่มให้กับโรงเรียนและครบตามจำนวนนักเรียน
- 3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหางบประมาณจากภายนอก เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น

4. ด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายและแผนงาน โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษา

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ แนวทางที่ถูกต้องและทันต่อยุคสมัย

4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกส่วน

5. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรลดภาระงานอื่น ๆ เพื่อให้ครูได้สอนอย่างเต็มที่

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรได้รับการพัฒนาตนเองเรื่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมากกว่าปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูผู้สอนทุกคนเข้ารับการพัฒนาเรื่องจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมภายในกลุ่มเครือข่าย

6. ด้านการนิเทศภายใน

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศให้เป็นระบบ

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศอย่างกัลยาณมิตร

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้รูปการนิเทศแบบบูรณาการ

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดเป็นกิจกรรม PLC ในการนิเทศ

6.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแล กำกับ ครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จังหวัดลำปาง

3. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **การปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เกษศิริรินทร์ พลจันทร์.(2554).**การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- เคนวัฒน์ ฤทธิธิน. (2559). **การดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- จิรารุวัฒน์ ประสาททนกุล. (2559). **การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, นครนายก.
- ณภัทร สุเทียนทอง. (2553). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3**. สารนิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- ทิวากร ดวงแก้ว. (2556). **ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.
- ชนพัฒน์ สมบูรณ์. (2554). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2**. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2558). **เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาทางไกล ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2558). **คู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง**. ม.ป.ท.: มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.
- มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). **แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ได้มาตรฐาน**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ยอดชาย มานีม. (2559). **แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- รุ่งทิพย์ สิงห์สุติน. (2559). **การประเมินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา, นนทบุรี.
- วิรัช กิมทรง. (2544). **ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วิวรรธน์ วรรณศิริ. (2558). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ศิริกานต์ จันทศิริ. (2559). **การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1**. การศึกษาค้นคว้า ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิริพร พรสิรินทิพย์. (2558). **การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สมเกียรติ บุญรอด. (2561). **การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1**. **วารสารสักทองมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**, 24(2), 39-51.

- สิริพร บุญมา. (2562). **การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. (2562). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปี 2562.** ลำปาง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). **แนวดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 31(98), 180–195.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(1), 607–610.

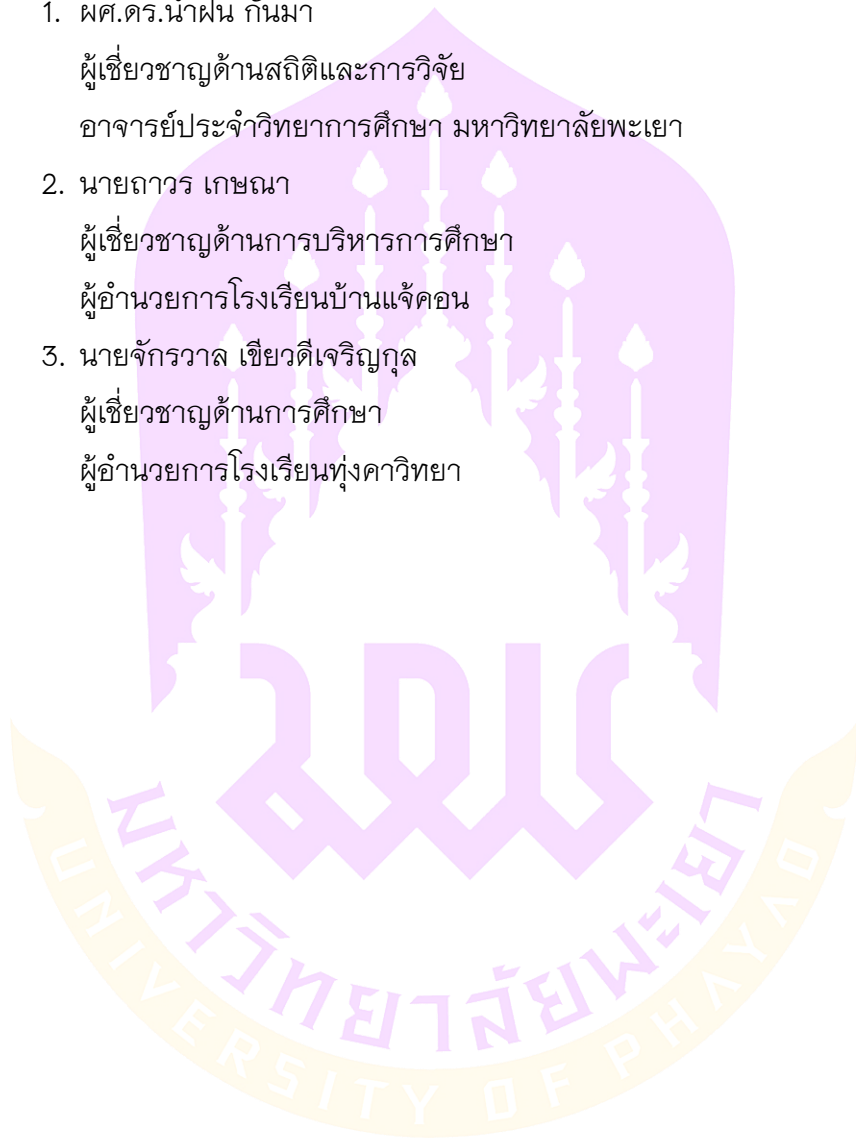
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาของแบบสอบถามที่ใช้ ดังรายนามต่อไปนี้

1. ผศ.ดร.น้ำฝน กั้นมา
ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย
อาจารย์ประจำวิทยาการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. นายถาวร เกษณา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแจ้คอน
3. นายจักรวาล เขียวดีเจริญกุล
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งคาวิทยา

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อคำถาม ทั้งนี้จะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ และนำมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงสถิติในภาพรวมเท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน และขอขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวฐิติวรดา จันทร์แมน
ผู้วิจัย
มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ในข้อที่สอดคล้องกับสภาพภาพของท่าน

1. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท

2. ประสบการณ์

- ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่สอดคล้องกับระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาของท่าน โดยมีความหมายของตัวเลข ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ประเด็น	คะแนน				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน					
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด ระดับเสียงชัดเจน ทุกเครื่อง					
3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาและระดับการได้ยินเสียงของนักเรียน					
4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย					
ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย					
6. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย					
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน					
8. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีภูมิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
9. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ					

ประเด็น	คะแนน				
	5	4	3	2	1
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้					
11. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท					
12. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม					
13. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้					
14. ผู้บริหารสถานศึกษามีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ					
15. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
16. ผู้บริหารสถานศึกษามีการชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายของการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน					
17. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
18. ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้องพร้อมปฏิบัติได้จริง					
19. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน					
20. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
21. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป					

ประเด็น	คะแนน				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
22. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
23. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการประเมินผลนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง					
24. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง					
25. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล					
ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน					
26. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบมีส่วนร่วม					
27. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา					
28. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้					
29. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล					
30. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม					
31. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายในเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป					

ภาคผนวก ค ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$
เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ประกอบด้วย 6 ด้าน

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านที่ 1 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด ระดับเสียงชัดเจน ทุกเครื่อง	1	1	1	1	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาและระดับการได้ยินเสียงของนักเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	1	1	1	1	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคารสะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย	1	1	1	1	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
8	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีภูมิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบ อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ปัญหาใน การจัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่ สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัด การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ใน การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับ บริบท	1	1	1	1	สอดคล้อง
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอน ตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	สอดคล้อง
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการ แก้ปัญหา กรณีผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สู่การปฏิบัติ						
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	1	1	1	1	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการชี้แจงแนวทางการ ปฏิบัติและเป้าหมายของ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่าง ชัดเจน	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1	1	1	1	สอดคล้อง
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกลยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้องพร้อมปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	สอดคล้อง
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน	1	1	1	1	สอดคล้อง
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม						
22	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
24	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากร มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	1	1	1	1	สอดคล้อง
25	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากร มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงาน เป็นรายบุคคล	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน						
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบมีส่วนร่วม	1	1	1	1	สอดคล้อง
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา	1	1	1	1	สอดคล้อง
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้	1	1	1	1	สอดคล้อง
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล	1	1	1	1	สอดคล้อง
30	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม	1	1	1	1	สอดคล้อง
31	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป	1	1	1	1	สอดคล้อง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีวัตถุประสงค์
ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง
เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหาร
สถานศึกษา สถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง
เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
การศึกษา โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย
เป็นภาพรวม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดในการ
ตรวจสอบเครื่องมือของการค้นคว้าอิสระ โดยมีความหมายดังนี้

+1	หมายถึง	เนื้อหาสอดคล้อง ถูกต้องและเหมาะสม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ข้อความ เนื้อหา ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

นางสาวฐิติวรดา จันทร์แมน

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา
สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ด้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดให้มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับ สัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อ ครบทุกห้องเรียน โทรทัศน์ทุก เครื่อง มีภาพคมชัด ระบบเสียง ชัดเจน การจัดวางโทรทัศน์อยู่ ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับ สายตาของนักเรียน และ นักเรียนทุกคนสามารถได้ยิน เสียงจากโทรทัศน์ได้อย่าง ชัดเจน และอุปกรณ์สำหรับจัด วางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี โทรทัศน์ จานดาวเทียม กล้องรับ สัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อ ครบทุกห้องเรียน				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี โทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด ระดับ เสียงชัดเจนทุกเครื่อง				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มี การวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่ เหมาะสมกับระดับสายตาของ นักเรียนและนักเรียนทุกคน สามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ ได้อย่างชัดเจน				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการ จัดหาอุปกรณ์สำหรับจัดวาง โทรทัศน์ที่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>ด้านที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึงสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดการโดยทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาดเป็นระเบียบ ปลอดภัย มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม</p>	1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ทุกระดับชั้นมีห้องเรียนที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้อาคารเรียนทุกอาคาร สะอาดเป็นระเบียบและปลอดภัย				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีภูมิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>ด้านที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การมีผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสด สัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ มีการจัดทำวัสดุอุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท</p> <p>มอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม</p>	1. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ และส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้				
	5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>ด้านที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ</p> <p>หมายถึง การสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญ และ ประโยชน์ของการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ และเป้าหมายอย่างชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครู และบุคลากรในการจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ เป้าหมาย อย่างสอดคล้อง พร้อมปฏิบัติได้จริง จัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมอย่างเหมาะสมตาม บริบทของสถานศึกษา ประเมิน และรายงานผลการดำเนิน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง นำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรม</p>	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนัก ถึงความสำคัญและประโยชน์ของ การเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่าง ชัดเจน				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจ แก่ครูและบุคลากรในการจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมด้วยวิธีการที่ หลากหลาย				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือกล ยุทธ์ เป้าหมายอย่างสอดคล้อง พร้อมปฏิบัติได้ จริง				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการ จัดสรรงบประมาณตามโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมอย่างเหมาะสมตาม บริบทของโรงเรียน				
	5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ประเมินและรายงานผลการ ดำเนินโครงการ กิจกรรมที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		ผู้เชี่ยวชาญ			
		+1	0	-1	
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป	6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำข้อมูลรายงานผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>ด้านที่ 5 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยการศึกษาระดับ 1 ครั้ง มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล</p>	1. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาระดับ 1 ครั้ง				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครูและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างน้อยปีการศึกษาระดับ 1 ครั้ง				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครู มีการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล				

นิยามศัพท์เฉพาะ	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
<p>ด้านที่ 6 การนิเทศภายใน</p> <p>หมายถึง การกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม กำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้ มีการบันทึกผลการนิเทศของ ผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป</p>	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม แบบมีส่วนร่วม				
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา				
	3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศตามแผนและปฏิทินที่กำหนดไว้				
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล				
	5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศนำผลการนิเทศไปใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม				
	6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.857	31

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	136.70	45.390	.486	.851
a2	136.73	47.099	.102	.859
a3	136.73	47.306	.062	.859
a4	136.57	47.771	.000	.858
b5	136.80	46.510	.183	.857
b6	136.83	46.006	.256	.856
b7	137.23	48.185	-.095	.873
b8	137.23	49.702	-.206	.887
c9	136.90	44.300	.508	.850

c10	136.93	44.133	.522	.849
c11	137.07	43.168	.650	.845
c12	136.67	46.782	.215	.856
c13	137.17	44.420	.467	.851
c14	136.97	44.309	.484	.850
d15	136.70	47.597	.012	.860
d16	136.93	44.340	.489	.850
d17	136.93	44.133	.451	.851
d18	137.17	43.316	.641	.846
d19	137.07	42.685	.726	.843
d20	137.10	42.714	.724	.843
d21	137.10	43.679	.572	.848
e22	137.43	45.840	.387	.853
e23	137.27	43.651	.478	.850
e24	137.17	44.902	.298	.856
e25	137.10	44.852	.392	.852
f26	137.10	43.266	.636	.846
f27	137.03	43.895	.538	.849
f28	137.07	41.857	.859	.839
f29	137.00	43.448	.612	.847
f30	137.20	44.579	.451	.851
f31	137.10	43.679	.572	.848

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ฐิติวรดา จันท์แมน
วัน เดือน ปี เกิด	25 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2559 ศษ.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ พ.ศ. 2556 ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน), มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	36 หมู่ 8 ตำบลคู่งษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน 55210
ผลงานตีพิมพ์	ฐิติวรดา จันท์แมน และสุนทร คล้ายอ่ำ (ผู้บรรยาย). (24 เมษายน 2564). การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 7 (หน้า 603-616). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

